

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

SJL:n työmarkkinatutkimus 2008

Yksikönjohtaja Sakari Nurmela
Työnro: 74638

TNS Gallup Oy, Itätuulenkujä 10, 02100 Espoo

Tämän tutkimuksen tulokset on tarkoitettu vain tilaajan omaan käyttöön. Niitä ei saa lainata, luovuttaa, jälleenmyydä tai julkaista ilman tutkimusyriityksen lupaa.

Sisällys	sivu
1 Johdanto	1
2 Liiton jäsenten ansiot huhtikuussa 2008	3
3 Lehdistön palkat	8
4 Yleisradion palkat	10
5 Ansioiden muuttuminen	12
6 Ansioiden rakenne	13
7 Ylitöiden tekeminen ja työsuhteen osa-aikaisuus	15
8 Työn muutoksen vaikutus ansioihin	17

1 Johdanto

Tässä raportissa kerrotaan keskeiset tulokset Suomen Journalistiliiton palkkatutkimuksesta. Siinä selvitettiin faktatietoja suomalaisten journalistien ansioista huhtikuussa 2008.

Kysely lähetettiin liiton jäsenrekisterin tietojen perusteella kaikkiaan 2.550 henkilölle. Määrä oli käytännössä sama kuin edellisessä työmarkkinatutkimuksessa 2006. Freelancer -jäsenet eivät olleet mukana, koska heidän palkkioitaan selvitettiin erikseen keväällä 2007.

Kaikkiaan 1.289 jäsentä osallistui tähän tutkimukseen. Vastausprosentiksi muodostuu siten 50,5 mikä on hieman (joskaan ei oleellisesti) suurempi kuin neljässä edellisessä (2006, 2004, 2001 ja 1999) työmarkkinatutkimuksessa.

Tälläkin kerralla vastaajille tarjottiin kahta vaihtoehtoista vastaamistapaa (ensimmäisen kerran näin tehtiin 2004). Tutkimusmateriaali lähetettiin kaikille kohdehenkilöille postitse. Tutkimussaatteessa kerrottiin, että vastata voi perinteiseen tapaan l. lähettämällä täyttämänsä paperilomakkeen TNS Gallup Oy:hyn tallennusta ja analyysiä varten.

Lisäksi kerrottiin mahdollisuudesta vastata tutkimukseen Internetin ylitse. Journalistiliiton Internet -kotisivuille asennettiin sähköiseen lomakkeeseen johtava linkki. Kullekin kohdehenkilölle oli määritelty henkilökohtainen tunnus ja salasana, mitkä hänelle ilmoitettiin saatekirjeessä.

Kaikkiaan 339 henkilöä l. 26 prosenttia käytti tarjottua tilaisuutta hyväkseen. Valtaenemmistö (74 %) preferoi perinteistä vastaamistapaa. Internetiä hyödynnettiin kuitenkin enemmän kuin kahdessa aikaisemmassa tutkimuksessa.

Tutkimusasetelma pidettiin samanlaisena kuin se oli ollut edellisessä (2006) tutkimuksessa. Sisältö oli muuten yhdenmukainen, paitsi että tähän tutkimukseen lisättiin kaksi kysymystä: työpaikan kieltä koskeva ja työmarkkinatavoitteita käsittelevä.

Tiedot kerättiin ns. ositettuna otantana. Lehdistöstä joka viides ja Yleisradiosta joka neljäs sai kutsun osallistua tutkimukseen. Jokainen MTV3:n, yksityisten radioiden, kustannusyri-tysten ja muiden mediayhtiöiden palveluksessa olevista SJL:n jäsen sai kyselylomakkeen.

Jäsenistö ja osite 2008

Osite	Otoksen muodostuminen					Havaintojen painotus			
	Populaatio	Otanta-suhde	Lähetetty	Vastauksia	Vastaus-%	Havaitut lkm.	%	Painotetut lkm.	%
Lehdistö	4881	0,2	977	533	54,5	533	41	4881	59
Yleisradio	2478	0,25	619	267	43,1	267	21	2478	30
Yksityiset radiot	91	1	88	40	45,5	40	3	91	1
MTV3	205	1	214	77	35,9	77	6	205	2
Yksityiset televisiot	89	1	89	36	40,4	36	3	89	1
Ohjelma/tuotantoyhtiöt	150	1	148	72	48,6	72	6	150	2
Kustantamot	416	1	415	264	63,6	264	20	416	5
Yhteensä	8310		2550	1289	50,5		100	8310	100

Oheisessa taulukossa on verrattu kyselyyn vastanneita (otos) koko jäsenistön kohdejoukkoon. Jatkossa esitettävät tulokset ovat painotettuja, eli ne on oikaistu kuvaamaan tilannetta koko jäsenistössä.

Tälläkin kerralla aineisto oikaistiin painokertoimien avulla edustamaan tilannetta koko jäsenistössä. Menettelytapa on järkevä, sillä ositteet ovat varsin erikokoisia. Usein käytetty tasaväliotanta olisi tässä yhteydessä helposti johtanut siihen, että pienempien ryhmien osalta olisi jouduttu tyytymään vastausmääriin, jotka antavat liiaksi tilaa sattuman vaikutukselle. Nyt tätä riski pystyttiin hallitsemaan.

Erityisen paljon saatiin vastauksia kustantamoissa ja kustannusyriyksissä työskenteleviltä (64 %). Toisen ääripään muodostavat MTV3:n palveluksessa työskentelevät, joista vain noin 36 prosenttia vastasi. Lehdistöstä vastaus saatiin käytännössä joka toiselta. Yleisradion vastausaktiivisuus alitti koko joukon.

Valtaenemmistöllä toistaiseksi voimassa olevat työsuhde

Melkein yhdeksän kymmenestä on ”pysyvässä” työssä I. heillä on toistaiseksi solmittu työsuhde. Vajaa kymmenesosa kertoi tekevänsä määräaikaista työtä.

Koko jäsenistö työssäolon mukaan

Työtilanne	Muu						Kaikki yhteensä
	Lehdistö	Yleisradio	MTV3 ja Nelonen	yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset	
Toistaiseksi voimassa oleva (ns. vakinainen) työsuhde	91	86	81	61	90	81	87
Määräaikainen työsuhde	7	10	5	20	8	13	8
Tarvittaessa töihin tuleva	*	1	0	0	0 *		1
Freelancer	*	1	12	18	*	3	1
Työtön tai lomautettu	*	*	0	0	0	0	*
Perhevapaalla tai sairauslomalla	*	1	2	0	1	0	1
Muu	1	*	0	0	1	3	1
Ei mainintaa	*	*	*	1	*	0	1

Ne ovat keskimääräistä yleisempiä ryhmään ”muu yksityinen radio ja tv” kuuluvilla. Heistä vain 61 prosentilla on toistaiseksi voimassa oleva työsuhde.

Palkan käsitteestä

Tutkimuksen tavoitteena on palkkatason tutkimisen lisäksi palkan rakenteen selvittäminen. Kysymyslomakkeessa tiedusteltiin huhtikuun 2008 kuukausipalkkaa. Ajankohta oli sama kuin edellisessä tutkimuksessa. Huhtikuun valitsemista puoltaa se, että kyseisenä ajankohtana päästiin verrattain hyvin selvittämään tavanomaisena pidettyä tilannetta. Ajankohdan pitäminen entisellään puolestaan parantaa tulosten vertailtavuutta aikaisempiin tutkimuksiin.

Kun kuukausipalkkaan lisätään muuttuvat lisät sekä luontoisetujen verotusarvot, saadaan ennakonpidätyksen alainen palkka, mitä tässä raportissa kutsutaan myös kokonaisansioksi.

Käsiteltävät suureet ja esitystapa

Tarkasteltavasta muuttujasta on yleensä laskettu seuraavat vastaavantyyppisissä tutkimuksissa tavanomaisesti käytetyt tilastolliset tunnusluvut: aritmeettinen keskiarvo ja ns. fraktiilipisteiden F10, F25, F50, F75 ja F90 arvot. Esimerkiksi F10 ilmoittaa summan, jota pienempää palkkaa ansaitsee 10 ja suurempaa palkkaa 90 prosenttia tarkasteltavasta ryhmästä. F50 on kuvaa mediaanipalkkaa eli keskimmäistä palkkaa.

Raportti rakentuu kahdesta osasta. Yhteenvedo-osassa esitellään keskeisimpiä tuloksia ja liiteosasta löytyvät yksityiskohtaisemmat taulukoinnit.

2 Liiton jäsenten ansiot huhtikuussa 2008

Ennakonpidätyksen alainen palkka keskimäärin 3.132 €

Liiton jäsenistön keskimääräinen kokonaisansio oli huhtikuussa 3.132 euroa. Vastaava mediaanipalkka oli hieman pienempi (3.029 €). Koko joukon keskimääräiseksi kuukausipalkaksi muodostui 2.924 € ja mediaanipalkaksi 2.826 €.

Lehdistön palveluksessa työskentelevien keskimääräinen ennakonpidätyksen alainen palkka oli koko joukon keskiarvoa suurempi, 3.281 euroa. Yleisradiossa työskentelevien kokonaisansio ylsi vastaavana ajankohtana 2.942 euroon. MTV3:n ja Nelosen työntekijöillä summa oli suurempi, 3.724 euroa.

Lehdistön sisällä oli vaihtelua: sanomalehtien ja uutistoimistojen palveluksessa olevien keskimääräinen kokonaisansio oli 3.242 ja aikakauslehdissä työskentelevien 3.366 euroa. Muissa yksityisissä radioissa ja televisioissa (2.700 €) ja kustannusyrytyksissä (2.766 €) työskentelevien keskiansio jäi joukon pienimmäksi. Muissa alan yrityksissä vastaava summa oli 2.840 euroa.

Kokonaisansio työpaikan tyypin mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Kaikki yhteensä	8310	100	3132	3029	2226	2554	3029	3527	4200
Lehdistö, josta	4579	55	3281	3179	2290	2630	3179	3765	4397
Sanomalehdet ja uutistoimistot	3080	(37)	3242	3067	2268	2545	3067	3750	4394
Aikakauslehdet	1499	(18)	3366	3400	2374	2796	3400	3813	4420
Yleisradio	2473	30	2942	2930	2200	2583	2930	3239	3719
MTV3 ja Nelonen	244	3	3724	3525	2500	3111	3525	4320	5055
Muu yksityinen radio ja televisio	53	1	2700	2800	2000	2409	2800	3069	3255
Kustannusyryitys	509	6	2766	2700	2121	2400	2700	3081	3600
Muu alan yritys	452	5	2840	2662	1959	2150	2662	3370	4171

Peruskuukausipalkka työpaikan tyypin mukaan

	Lukumäärät				Fraktiilit				
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Kaikki yhteensä	8310	100	2924	2826	2150	2469	2826	3319	3856
Lehdistö, josta	4579	55	3058	2991	2248	2500	2991	3500	4048
Sanomalehdet ja uutistoimistot	3080	(37)	2974	2829	2150	2469	2829	3404	4000
Aikakauslehdet	1499	(18)	3243	3266	2373	2775	3266	3600	4108
Yleisradio	2473	30	2702	2685	2126	2455	2685	3068	3338
MTV3 ja Nelonen	244	3	3415	3218	2400	2800	3218	3887	4767
Muu yksityinen radio ja televisio	53	1	2633	2610	2000	2276	2610	3000	3200
Kustannusyryitys	509	6	2695	2645	2150	2389	2645	2860	3454
Muu alan yritys	452	5	2836	2700	1959	2199	2700	3212	3900

Fraktiilipiste F90 kertoo, että yksityisen MTV3:n ja Nelosen palveluksessa työskentelevä suurituloisin kymmenesosa ansaitsee vähintään 5.055 euroa. Myös lehdistössä vastaava summa on yli 4.000 euroa (4.397 €).

Yleisradion työntekijöiden ylin fraktiiliansio on selvästi pienempi, 3.719 euroa kuin lehdistön palveluksessa olevien, mutta alin (F10) melkein sama. Tämä kertoo siitä, että Yleisradiossa ansiot jakaantuvat työntekijöiden kesken tasaisemmin kuin lehdistössä.

Miehillä suuremmat ansiot kuin naisilla

Miesten keskimääräinen kokonaisansio oli tutkimusajankohtana 3.279 euroa. Naisten vastaava summa oli noin kahdeksan prosenttiyksikköä alempi, 3.045 euroa. ”Naisen euro” on siten noin 93 senttiä. Mediaanipalkkojen välinen suhteellinen ero on hieman suurempi (10 %-yksikköä).

Kun ikää tarkastellaan kymmenvuotiskohorteittain, korkeimmat ansiot muodostuivat 50-59 -vuotiaille. Huhtikuussa 2008 heidän keskimääräiset kokonaisansionsa olivat 3.399 euroa. 40-49 -vuotiaat jäivät heistä 191 euroa. Muiden ikäryhmien ansiot olivat pienemmät, jäädessä alle 3.000 euroon.

Kokonaisansio eräissä jäsenryhmissä

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	Fraktiilit				
	kpl.	%			10	25	50	75	90
Kaikki yhteensä	8310	100	3132	3029	2226	2554	3029	3527	4200
Naiset	5235	63	3045	2900	2194	2500	2900	3465	4100
Miehet	3075	37	3279	3200	2282	2700	3200	3784	4394
Alle 30 -vuotiaat	600	7	2684	2595	1959	2351	2595	2910	3286
30-39 -vuotiaat	2381	29	2990	2843	2156	2469	2843	3221	3898
40-49 -vuotiaat	2132	26	3208	3118	2413	2615	3118	3540	4200
50-59 -vuotiaat	2345	28	3399	3264	2467	2800	3264	3962	4487
60 ja vanhemmat	853	10	2890	3008	1640	2128	3008	3500	4054
Helsingin seutu	4988	60	3266	3136	2289	2670	3136	3692	4400
Maakunnan pääkaupunki	1811	22	3054	3000	2272	2605	3000	3470	4008
Muu kaupunki tai kunta	1511	18	2782	2666	2000	2374	2666	3073	3750
Journalistisen alan tutkinto	1529	18	3396	3200	2474	2843	3200	3915	4449
Muu alan tutkinto	764	9	2781	2780	1945	2500	2780	3059	3528
Muu korkeakoulututkinto	2662	32	3169	3064	2274	2583	3064	3589	4200
Muu opisto- tai ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto	1104	13	2994	2978	2257	2469	2978	3334	3906
Keskeneräiset korkeakouluc	1073	13	3303	3179	2280	2775	3179	3576	4587
Ylioppilastutkinto	740	9	2991	2828	1900	2469	2828	3588	4096
Muu koulutus	438	5	2740	2587	2029	2289	2587	3057	3816

Pääkaupunkiseudulla työskentelevien journalistien ansiot ovat suuremmat kuin muualla Suomessa asuvien. Suur-Helsingin ja maakuntien pääkaupunkien välinen ero on pienempi kuin näiden ja muilla paikkakunnilla vaikuttavien liiton jäsenten välillä.

Journalistisen alan tutkinnon¹ suorittaneiden ansiot olivat korkeammat kuin muuta koulutusta saaneiden. Alan tutkinnon hankkineiden keskimääräinen kokonaisansio nousi 3.396 euroon. Ryhmään ”keskeneräiset korkeakouluopinnot” kuuluvien ansio oli 3.303 ja jonkin muun kuin journalistisen alan korkeakoulututkinnon suorittaneiden keskimääräiset tulot olivat 3.169 euroa.

Muun alan tutkinnon (esim. medianomi) suorittaneiden keskimääräiset kokonaisansiot (2.781 €) jäivät koulutuksen mukaisessa tarkastelussa muuta koulutusta saaneiden ohella (2.710 €) joukon pienimmiksi.

Työssään talouteen, politiikkaan ja työmarkkina-aiheisiin keskittyvien kokonaisansiot olivat suuremmat kuin muita journalistisissa aihealueita käsittelevillä, 3.973 euroa. Muusta jou-

¹ Tällä tarkoitetaan alan tutkintoa Tampereen tai Jyväskylän yliopistosta, Social- och kommunal-högsskolanista, Sanoma Oy:n toimittajakoulusta, Taideteollisesta korkeakoulusta tai Lahden muotoiluinstituutista.

kosta urheilua seuraavien ansiot olivat heitä lähinnä (3.788 €). Ulkomaanasiat (3.347 €) ja lifestyle (3.250 €) tuottivat seuraavaksi suurimmat kokonaisansiot.

Kokonaisansio journalistisen aihealueen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Kaikki yhteensä	8310	100	3132	3029	2226	2554	3029	3527	4200
Uutiset ja ajankohtainen	1888	23	3189	3039	2309	2647	3039	3650	4202
Muu moniaiheinen yleisjournalismi	1560	19	2978	2866	2128	2474	2866	3460	4120
Talous, politiikka, työmarkkinat	516	6	3973	3815	2750	3200	3815	4587	5500
Ulkomaanasiat	196	2	3347	3224	2724	2924	3224	3599	4401
Kulttuuri	363	4	2860	2860	1917	2424	2860	3264	3753
Viihde	348	4	3096	3099	2029	2721	3099	3413	3965
Urheilu	239	3	3788	3242	2469	2923	3242	4387	4960
Lifestyle	258	3	3250	3350	2429	2660	3350	3700	3900
Muu aihealue	1150	14	3074	3000	2312	2569	3000	3491	3843
Mahdoton määrittellä	1472	18	2962	2870	2136	2475	2870	3338	4120
Tehtävä mainitsematta	320	4	2679	2687	1682	2242	2687	3163	4900

Kahden ensimmäisen ryhmän keskiarvoon vaikuttavat voimakkaasti ylimpään 10 prosenttiin kuuluvat. Taloutta, politiikkaan ja työmarkkinoita käsittelevien ansiot ylittivät selvästi 5.000 euroa. Urheiluun keskittyvien ylin 10 prosenttia jäi 5.000 eurosta vain hiukan. Kulttuuri tuotti tekijälleen vähiten rahaa.

Kokonaisansio työpaikan ja tehtävän mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Kaikki yhteensä	8310	100	3132	3029	2226	2554	3029	3527	4200
Valtakunnallinen päivälehti	556	7	3760	3753	2582	3037	3753	4341	5175
Maakunnallinen sanomalehti	1289	16	3245	3200	2240	2800	3200	3733	4322
Paikallis-/kaupunkilehti	901	11	2667	2630	2050	2351	2630	2896	3210
Iltapäivälehti	149	2	3826	3708	2924	3282	3708	4387	4951
Yleisaikakauslehti	386	5	3020	3125	1980	2500	3125	3491	3915
Erikoisaikakauslehti	519	6	3444	3376	2352	2724	3376	3815	4697
Asiakaslehti	222	3	3302	3425	2429	3029	3425	3601	4150
Järjestö- tai ammattilehti	361	4	3521	3480	2520	2893	3480	4103	4496
Uutis- tai kuvatoimisto	94	1	3213	3281	2029	2343	3281	3567	4820
Yle/aluetoiminta	429	5	2806	2862	1993	2516	2862	3183	3377
Yle/radiotoiminta	498	6	2998	3056	2413	2699	3056	3250	3642
Yle/televisiotoiminta	1199	14	2961	2920	2282	2508	2920	3229	3879
Yle/muut	308	4	3026	2862	2396	2457	2862	3331	3863
MTV3	223	3	3562	3380	2227	2683	3380	4221	5000
Ruutunelonen	60	1	3818	3846	3208	3288	3846	4144	4935
Yksityinen radio/TV	88	1	2476	2480	1604	2000	2480	2796	3500
Tuotantoyhtiö	127	2	3157	3087	2000	2404	3087	3578	4700
Kustannusyritys	498	6	2764	2699	2138	2400	2699	3094	3600
Verkkojulkaisu	201	2	2682	2550	2020	2150	2550	2958	3450
Muu	202	2	2682	2550	2020	2150	2550	2958	3450
Päällikkötoimittaja	610	7	3673	3534	2638	3050	3534	4200	4977
Toimitussihteeri, taitossihteeri, tuottaja, uutispäällikkö, osastoesimies	1451	17	3526	3450	2605	3000	3450	3900	4505
Toimittaja	3947	47	3035	2930	2200	2535	2930	3338	4046
Ohjaaja	176	2	3215	3163	2220	2766	3163	3510	4457
Valokuvaaja	183	2	3138	3192	2079	2515	3192	3746	4172
Kuvankäsittelijä (lehdistö)	83	1	2180	2119	1818	1933	2119	2379	2746
Visuaalisoija, graafikko	343	4	3130	3067	2469	2586	3067	3556	3900
TV-kuvaaja, suunnitteleva kuvaaja	13	*	3551	3411	2587	2645	3411	3927	5319
Kameramies, kuvaaja	119	1	2756	2901	1727	2128	2901	3211	3840
Äänisuunnittelija, - tarkkailija, äänittäjä	119	1	2869	2859	2200	2438	2859	3129	3354
Muu ohjelmatekninen	146	2	2666	2459	1500	2430	2459	3142	3962
Kääntäjä	37	*	3913	3233	2450	3129	3233	4500	6660
Kuvaussihteeri	154	2	2595	2598	2316	2400	2598	2742	3123
Suunnittelija, tutkija, kouluttaja	45	*	3334	3338	2328	2766	3338	3400	4759
Informaatikko tai muu arkistohenkilö	199	2	2314	2413	1640	2058	2413	2502	2979
Toimituksen sihteeri	47	1	2278	2150	1900	1980	2150	2486	2795
Muu	536	7	2882	2717	2194	2467	2717	3170	4000

Edellisen sivun taulukkoon on merkitty erilaisten työnantajien palveluksessa ja erityyppisissä työtehtävissä vaikuttavien tiedot. Lehdistön osalta tilanne on sellainen, että iltapäivälehdet ja valtakunnalliset päivälehdet nostavat koko ryhmän keskiarvoa. Myös erikoisaikakauslehtien palveluksessa olevien kokonaisansio on ryhmän keskimäärää korkeampi. Paikallis- ja kaupunkilehdissä työskentelevien ansiot aiheuttavat päinvastaisen reaktion.

Yleisradion eri toimintojen palveluksessa olevien ansiot eroavat suhteellisen vähän toisistaan. MTV3:n ja Ruutunelosen työntekijöiden ansaitsemat kokonaissummat ovat selvästi korkeammat kuin muiden yksityisen radion ja television parissa työskentelevien.

Eri tehtävissä työskentelevistä voidaan todeta, että jäsenistön lukumäärältään suurin ammattiryhmä toimittajat sijoittuu ansioineen hieman koko joukon keskiarvon alapuolelle. Toimittajien huhtikuussa ansaitsema summa oli 3.035 € eli 97 euroa alle yleisen keskiarvoansion.

Kokonaisansio työehtosopimuksen soveltamisalan mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Kaikki yhteensä	8310	100	3132	3029	2226	2554	3029	3527	4200
Lehdistön työehtosopimus	3523	42	3157	3056	2257	2540	3056	3570	4194
Yleisradion työehtosopimus	2442	29	2938	2930	2256	2575	2930	3215	3692
MTV3:n työehtosopimus	256	3	3653	3456	2288	2804	3456	4260	5090
Paikallisradioita koskeva työehtosopimus	32	0	2260	2200	1237	1467	2200	2796	3500
Tuotantoyhtiöitä koskeva työehtosopimus	42	0	3280	3189	2500	2802	3189	3922	3922
Kustannustoimittajia koskeva työehtosopimus	339	4	2719	2666	2193	2400	2666	2933	3384
Sopimuspalkka	1071	13	3449	3491	2020	2807	3491	3992	4677
Muu	372	4	3130	3000	2058	2520	3000	3602	4400
Ei tiedä	171	2	3018	2921	2100	2429	2921	3660	3863
Jätti mainitsematta	129	1	4924	4864	3830	4430	4864	5175	4991

Niillä, joiden palkka määräytyy MTV3:n työehtosopimuksen mukaisesti, oli suurin keskimääräinen kokonaisansio tutkimusajankohtana, 3.653 €. Heidän tulonsa olivat suuremmat kuin sopimuspalkkaa saavien (3.449 €). Lehdistön työehtosopimuksen piirissä olevien kokonaisansio oli lähellä koko joukon keskiarvoa, ylittäen sen 25 eurolla.

Yleisradion työehtosopimuksen piirissä olevien kokonaisansio taas alitti jonkin verran koko joukon keskiarvon. Paikallisradioita työehtosopimukset puolestaan tuottivat joukon pienimmät keskimääräiset kokonaisansiot.

MTV3:n työehtosopimuksen piirissä olevien ylin kvartiilipalkka (F90) kohoaa 5.090 euroon eli sopimuspalkkalaisten vastaavan summan (4.910 €) ylitse. Yleisradion osalta summa jää 3.692:een. Asteikon alapäässä (F10) erot ovat selvästi vähäisemmät.

Miesten ansiot korkeammat kaikissa ikä- ja koulutusryhmissä, kielellä vähäinen vaikutus

Sukupuolten kokonaisansioiden eroja tarkasteltiin myös hieman tarkemmin. Huomioon otettiin erikseen myös iän, koulutuksen ja tehtävän vaikutus. Useimmissa tapauksissa miesten ansaitsema summa on suurempi kuin naisilla.

Naisten ja miesten kokonaisansio iän mukaan

	Kaikki	Alle 30	30-39	40-49	50-59	60+
Keskimääräinen kokonaisansio						
KAIKKI	3132	2684	2990	3208	3399	2890
Naiset	3045	2620	2946	3117	3300	2886
Miehet	3279	2920	3089	3395	3512	2895

Miesten ilmoittamat kokonaisansiot olivat suuremmat kaikissa ikäryhmissä. Suurimmillaan ero oli alle 30-vuotiaiden parissa, pienimmillään 60 vuotta täyttäneiden keskuudessa. Näiden väliin jäävissä ikäryhmissä ero vaihteli 143 eurosta 278 euroon.

Naisten ja miesten kokonaisansio koulutuksen mukaan

	Kaikki	Journalistisen alan tutkinto	Muu alan tutkinto	Muu korkeakoulututkinto	Muu opisto- tai ammatti-korkeakoulutasoinen tutkinto	Keskeneräiset korkeakouluopinnot	Ylioppilastutkinto	Muu koulutus
Keskimääräinen kokonaisansio								
KAIKKI	3132	3396	2781	3169	2994	3303	2991	2740
Naiset	3045	3316	2647	3068	2868	3265	2882	2482
Miehet	3279	3562	3026	3425	3206	3353	3094	2865

Miesten keskimääräiset kokonaisansiot ovat naisten ansioita suuremmat kaikissa koulutusryhmissä. Journalistisen alan tutkinnon suorittaneiden joukossa ero on miesten hyväksi 246 euroa, muun alan tutkinnon suorittaneiden parissa enemmän (379 €).

Suurimmillaan ero on jonkin muun kuin alan korkeakoulututkinnon hankkineiden joukossa: naisten kokonaisansiot ovat 89,5 prosenttia miesten saamasta määrästä. Ryhmässä, johon kuuluvilla on takanaan keskeneräiset korkeakouluopinnot, sukupuolten ansaitsemat summat eroavat 88 euroa.

Eri tehtävissä toimivien naisten ja miesten kokonaisansio

	Kaikki	Päällikkö-toimittaja	Toimitus-sihteeeri yms.	Toimittaja	Ohjaaja	Valokuvaaja	Kuvan-käsittelijä	Visualisoija, graafikko	TV-kuvaaja, suunnitteleva kuvaaja
KAIKKI	3132	3673	3526	3035	3215	3138	2180	3130	3551
Naiset	3045	3569	3429	2960	3228	2720	2160	3209	2900
Miehet	3279	3845	3692	3176	3203	3277	2248	2940	3667

	Kamera-mies, kuvaaja	Äänisuunnittelija, - tarkkailija, äänittäjä	Muu ohjelma-tekniinen	Kääntäjä	Kuvaus-sihteeeri	Suunnittelija, tutkija, kouluttaja	Informaatio, arkisto-henkilö	Toimituksen sihteeeri	Muu
KAIKKI	2756	2869	2666	3913	2595	3334	2314	2278	2882
Naiset	2558	2319	2642	4211	2590	3371	2220	2278	2765
Miehet	2804	2970	2674	3043	2680	3287	2606	---	3171

Oheiseen taulukkoon on merkitty eri tehtävissä toimivien keskimääräiset kokonaisansiot sukupuolen mukaan. Taulukkoa lukiessa on syytä muistaa, että eri tehtävissä toimivien lukumäärät poikkeavat melko paljon toisistaan. Osa luvuista perustuu varsin pieniin havaintomääriin.

Lukumäärältään suurten tehtäväryhmien osalta voidaan kuitenkin panna merkille mm. se, että toimitussihteerien parissa sukupuolten välinen ero on vain 263 euroa. Nais- ja mies-toimittajien ansioero on hieman pienempi (216 €).

Kokonaisansio työpaikan kielen mukaan

	Lukumäärät		Fraktiilit						
	kpl.	%	Keskiarvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Kokonaisansio									
Kaikki yhteensä	8310	100	3132	3029	2226	2554	3029	3527	4200
Suomenkieliset	4579	92	3155	3039	2256	2556	3039	3550	4212
Ruotsinkieliset	3080	7	3033	3010	1993	2674	3010	3300	4020

Työpaikan kieli ei vaikuta kovin paljon ansioihin. Suomenkielisten tiedotusvälineiden palveluksessa olevien kokonaisansio on noin 100 euroa korkeampi kuin ruotsinkielisissä työpaikoissa työskentelevien.

3 Lehdistön palkat

Lehdistön kokonaisansio 3.281 €

Lehdistöön kuuluvien liiton jäsenten keskimääräinen kokonaisansio oli huhtikuussa 3.281 euroa. Vastaava mediaanipalkka oli hieman pienempi, 3.179 €.

Miesten keskimääräinen kokonaisansio ylsi 3.441 ja naisten 3.184 euroon. Kun tarkastellaan alinta ja ylintä desiiliä (F10 ja F90), havaitaan, että ”asteikon yläpäässä” sukupuolten välinen suhteellinen ero on kasvaa jonkin verran, kahdeksasta kymmeneen prosenttiin.

Lehdistön² kokonaisansio eräissä jäsenryhmissä

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	Fraktilit				
	kpl.	%			10	25	50	75	90
Lehdistö yhteensä	4579	100	3281	3179	2290	2630	3179	3765	4397
Naiset	2876	63	3184	3037	2280	2529	3037	3601	4210
Miehet	1703	37	3441	3319	2314	2804	3319	3934	4621
Alle 30 -vuotiaat	280	6	2901	2630	2351	2460	2630	3000	3492
30-39 -vuotiaat	1276	28	3144	2893	2227	2479	2893	3450	4000
40-49 -vuotiaat	1063	23	3340	3317	2468	2800	3317	3813	4357
50-59 -vuotiaat	1470	32	3546	3500	2472	2954	3500	4150	4621
60 ja vanhemmat	489	10	2865	3021	1489	2000	3021	3625	4054
Helsingin seutu	2229	49	3608	3480	2486	3010	3480	4046	4800
Maakunnan pääkaupunki	1145	25	3151	3096	2280	2726	3096	3662	4108
Muu kaupunki tai kunta	1205	26	2815	2638	2050	2407	2638	3092	3865
Journalistisen alan tutkinto	1001	22	3522	3400	2525	2843	3400	4112	4800
Muu alan tutkinto	229	5	2875	2647	2350	2469	2647	3237	3800
Muu korkeakoulututkinto	1540	34	3288	3153	2240	2668	3153	3813	4341
Muu opisto- tai ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto	539	12	3106	3074	2283	2463	3074	3620	4300
Keskeneräiset korkeakouluopinnot	675	15	3456	3241	2323	2866	3241	3800	4657
Ylioppilastutkinto	444	10	3009	2800	1933	2469	2800	3577	3920
Muu koulutus	150	3	2786	2540	1980	2289	2540	3625	4120

Kun tarkastelee iän vaikutusta ansioihin, havaitsee 50-59 -vuotiaiden ansaitsevan enemmän (3.546 €) kuin muihin tutkittuihin ikäryhmiin kuuluvat. Suur-Helsingissä työskentelevien kokonaisansio on suurempi kuin muualla Suomessa asuvien. Maakuntien pääkaupunkiin sijoittuvien ansiot ovat puolestaan paremmat kuin pienemmissä kaupungeissa tai maaseutukunnissa asuvien.

Suoritettu journalistisen alan tutkinto tuotti suurimmat ansiot, 3.522 €. Keskeneräisillä korkeakouluopinnoilla saavutettiin keskimäärin 3.456 euron kokonaisansiot. Muun korkeakoulututkinnon suorittaneiden ansiot asettuivat lähelle koko lehdistön keskiarvoa. Muita tutkintoja suorittaneiden ansiot olivat pienemmät.

² Lehdistöön luetaan tässä yhteydessä seuraavat: valtakunnallinen päivälehti, maakunnallinen sanomalehti, paikallis-/kaupunkilehti, iltapäivälehti, yleisaikakauslehti, erikoisaikakauslehti, asiakaslehti, järjestölehti tai ammattilehti, uutis- tai kuvatoimisto.

Lehdistön kokonaisansio journalistisen aihealueen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	4579	100	3281	3179	2290	2630	3179	3765	4397
Uutiset ja ajankohtainen	1047	23	3234	3056	2268	2602	3056	3689	4255
Muu moniaiheinen yleisjournalismi	888	19	2995	2857	2056	2469	2857	3552	4128
Talous, politiikka, työmarkkinat	458	10	4089	3900	2843	3379	3900	4626	5900
Ulkomaanasiat	111	2	3244	2943	2446	2800	2943	3420	4401
Kulttuuri	85	2	2900	3264	1200	2341	3264	3435	3941
Viihde	119	3	3048	2999	2357	2741	2999	3452	3900
Urheilu	192	4	3910	3242	2469	2923	3242	4631	6496
Lifestyle	211	5	3334	3456	2437	3200	3456	3700	3898
Muu aihealue	540	12	3406	3450	2323	2807	3450	3677	4496
Mahdoton määritellä	696	15	3067	3016	2050	2502	3016	3482	4200
Tehtävä mainitsematta	231	5	2959	2896	2242	2435	2896	3574	3906

Myös lehdistössä talousasioita, politiikkaa tai työmarkkinakysymyksiä käsittelevien ansiot kokonaisansiot olivat suuremmat kuin niillä, jotka painottavat työssään muita journalistisia aihealueita.

Myös urheiluasiat ja lifestyle -aiheet olivat tuottaneet tekijöilleen lehdistössä keskimääräistä suuremman ansiotason. Asteikon toisen pään muodostavat ryhmään muu moniaiheinen yleisjournalismi kuuluvat sekä kulttuuriin keskittyvät.

Lehdistön kokonaisansio tehtävän mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	4579	100	3281	3179	2290	2630	3179	3765	4397
Päällikkötoimittaja	441	10	3784	3567	2800	3200	3567	4229	5050
Toimitussihteeri, taittosihteeri, tuottaja, uutispäällikkö, osastoesimies	1007	22	3558	3476	2566	3003	3476	3969	4613
Toimittaja	2431	53	3131	2989	2240	2500	2989	3556	4274
Valokuvaaja	171	4	3172	3241	2050	2595	3241	3815	4194
Kuvankäsittelijä (lehdistö)	73	2	2187	2146	1818	1905	2146	2421	2746
Visualisoija, graafikko	254	6	3339	3443	2540	2849	3443	3700	3906
Informaatikko tai muu arkistohenkilö	62	1	2296	2475	1334	1489	2475	2924	2979
Toimituksen sihteeri	44	1	2420	2486	1980	1980	2486	2795	2795
Muu	96	2	2994	2500	2343	2415	2500	3625	4357

Toimittajat ovat lehdistön ylivoimaisesti suurin jäsenryhmä, noin puolet koko joukosta. Heidän ansiotensa alittavat koko joukon keskiarvon (3.131 €). Päällikkötoimittajien, toimitussihteerien ja vastaavissa vastuuasemissa työskentelevien ansiot nostavat lehdistön keskiarvoa.

Visualisoijien ja graafikoiden ansiot olivat hieman suuremmat kuin toimittajilla. Toimituksen sihteereiden, kuvankäsittelijöiden sekä informaatikkojen ansiot taas kuuluvat joukon pienimpiin.

Lehdistön kokonaisansio työtilanteen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	4579	55	3281	3179	2290	2630	3179	3765	4397
Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde	4089	89	3326	3214	2343	2700	3214	3826	4420
Määräaikainen työsuhde	295	6	2699	2470	1900	2351	2470	2900	3418
Tarvittaessa töihin tuleva	18	*	2050	2050	2050	2050	2050	2050	2050
Freelancer	21	*	5000	5000	5000	5000	5000	5000	5000
Työtön tai lomautettu	9	*	---	---	---	---	---	---	---
Perhevapaalla tai sairauslomalla	18	*	---	---	---	---	---	---	---
Muu	37	1	---	---	---	---	---	---	---
Ei mainittu	92	2	3183	3627	2000	2500	3627	3700	4090

Toistaiseksi työssä olevien palkka on selvästi parempi kuin määräaikaisten tai esim. tarvittaessa töihin tulevilla. Ns. vakinaisessa työssä olevat ansaitsivat keskimäärin 3.326 euroa. Määräaikaisessa työsuhteessa olevat ilmoittivat ansiokseen keskimäärin 2.699 €.

Lehdistön palkkaryhmien välillä eroja

Tutkimuksessa hankittiin tietoa lehdistön uuden palkkausjärjestelmän toteutumisesta. Asiaan saatiin tutkimuksen kannalta tarvittava tieto 77 prosentilta ryhmään ”lehdistö” kuuluvilta.

Lehdistön kokonaisansio palkkaryhmän mukaan (työehtosopimuksen perusteella)

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktilit		
	kpl.	%					50	75	90
Lehdistö yhteensä	4579	100	3281	3179	2290	2630	3179	3765	4397
Lehdistön työehtosopimus yhteensä	3523	42	3157	3056	2257	2540	3056	3570	4194
I	139	4	2894	2638	1896	2242	2638	2979	4700
II a	639	19	2822	2670	2150	2358	2670	3200	3528
II b	1395	37	3121	2923	2351	2505	2923	3439	4000
III a	521	17	3409	3400	2686	3037	3400	3826	4322
III b	165	3	4156	4139	2686	3800	4139	4613	5468
Palkkaryhmä mainitsematta	682	20	3145	3244	1933	2825	3244	3600	4054

Huhtikuussa tämän ryhmän summa oli ollut 3.157 euroa. Palkkaryhmien välillä on eroja. Ryhmään I kuuluvien ennakonpidätyksen alainen palkka oli 2.894 euroa. Suurimmat ansiot olivat IIIb kuuluvilla (4.456 €). Yksityiskohtana todettakoon, että tämän joukon suurituloisimman kymmenyksen ansiot ylittivät koko lehdistön vastaavan summan.

Lehdistön kokonaisansio ja peruskuukausipalkka (työehtosopimuksen mukaan)

Palkkausjärj. keskimäärin						Jätti mainitsematta	
	I	IIa	IIb	IIIa	IIIb		
Keskimääräinen kokonaisansio							
KAIKKI	3174	2967	2840	3133	3393	4156	3157
Naiset	3065	2964	2693	3045	3357	4371	3034
Miehet	3351	2982	3075	3322	3440	4020	3316
Keskimääräinen peruskuukausipalkka							
KAIKKI	2937	2760	2588	2793	3294	4012	3044
Naiset	2870	2747	2552	2747	3244	4169	3035
Miehet	3046	2822	2631	2914	3312	3912	3078

Yllä olevaan taulukkoon on merkitty työehtosopimuksen mukaan määräytyvät kokonaisansiot ja peruskuukausipalkka sukupuolen mukaan. Naisten luku on suurempi kuin miehillä, kun kyse on ryhmän IIIb kokonaisansioista sekä jälkimmäisen peruskuukausipalkasta. Muissa tapauksissa miesten palkka/ansio on korkeampi.

4 Yleisradion palkat

Yleisradion kokonaisansio 2.942 €

Yleisradion keskimääräinen kokonaisansio oli huhtikuussa 2.942 euroa. Vastaavan ajan mediaanipalkka oli 2.930 €.

Miesten keskimääräinen kokonaisansio oli tutkimusajankohtana 3.085 ja naisten 2.838 euroa. 40-49 -vuotiaiden keskiansio on suurempi (2.988 €) kuin muilla ikäkohorteilla. Helsingin seudulla työskentelevien kokonaisansio on korkeampi kuin muualla asuvilla.

Journalistisen alan tutkinnon suorittaneiden ansiot ovat korkeammat kuin muunlaista koulutusta saaneiden. Alan korkeakoulututkinto "tuotti" tutkimusajankohtana 3.201 euron kokonaisansion. Myös muu suoritettu korkeakoulututkinto (3.069 €) tai keskeneräiseksi jääneet yliopisto-opinnot (3.000 €) indikoivat keskimääräistä suurempaa ansiotasoa.

Tässä suhteessa erot Yleisradiossa eivät kuitenkaan ole aivan yhtä suuret kuin liiton jäsenistön parissa keskimäärin.

Yleisradion kokonaisansio eräissä jäsenryhmissä

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Yleisradio yhteensä	2473	100	2942	2930	2200	2583	2930	3239	3719
Naiset	1526	62	2852	2838	2176	2502	2838	3131	3594
Miehet	947	38	3089	3085	2413	2700	3085	3320	3962
Alle 30 -vuotiaat	172	7	2603	2720	1500	2583	2720	2821	3142
30-39 -vuotiaat	660	27	2876	2875	2396	2671	2875	3112	3650
40-49 -vuotiaat	717	29	3013	3032	2400	2563	3032	3324	3599
50-59 -vuotiaat	629	25	3036	3042	2413	2608	3042	3306	3962
60 ja vanhemmat	295	12	2935	2990	1640	2282	2990	3239	4200
Helsingin seutu	1674	69	2975	2997	2200	2577	2997	3249	3879
Maakunnan pääkaupunki	571	21	2925	2921	2413	2593	2921	3265	3494
Muu kaupunki tai kunta	228	10	2739	2850	2194	2504	2850	3032	3183
Journalistisen alan tutkinto	399	16	3201	3117	2474	2930	3117	3300	3952
Muu alan tutkinto	381	15	2720	2785	1520	2581	2785	2968	3450
Muu korkeakoulututkinto	585	24	3069	3039	2415	2663	3039	3321	3850
Muu opisto- tai ammattikorkeakoulutasoinen tutkinto	411	17	2877	2919	2403	2593	2919	3177	3354
Keskeneräiset korkeakouluopinnot	280	11	3000	3008	2208	2670	3008	3400	3681
Ylioppilastutkinto	213	9	2886	2900	1707	2256	2900	3377	4161
Muu koulutus	204	8	2621	2531	2119	2200	2531	3026	3129

Yleisradiossakin keskittyminen talouteen, politiikkaan sekä työmarkkina-aiheisiin näkyy ansiotasossa. Näitä aihepiirejä käsittelevien keskimääräinen kokonaisansio oli suurempi kuin muilla Yleisradiossa työskentelevillä. Ulkomaanasioihin keskittyvien ansiotasoa on siellä vielä vähän korkeampi.

Yleisradion kokonaisansio journalistisen aihealueen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Yleisradio yhteensä	2473	100	2942	2930	2200	2583	2930	3239	3719
Uutiset ja ajankohtainen	745	30	3097	3021	2430	2789	3021	3263	4165
Muu moniaiheinen yleisjournalismi	234	9	2984	3000	2474	2670	3000	3250	3584
Talous, politiikka, työmarkkinat	46	2	3206	3321	2282	3121	3321	3441	3863
Ulkomaanasiat	84	3	3377	3234	3045	3119	3234	3631	4019
Kulttuuri	213	9	2862	2850	2316	2455	2850	3136	3692
Viihde	121	5	2876	3057	2029	2508	3057	3200	3417
Urheilu	37	2	4030	3981	3200	3388	3981	4722	4960
Lifestyle	28	1	2784	2784	2569	2569	2784	2998	2998
Muu aihealue	343	14	2777	2739	2396	2527	2739	3032	3300
Mahdoton määrittellä	501	20	2825	2843	2194	2458	2843	3155	3403
Tehtävä mainitsematta	121	5	2410	2605	1242	2000	2605	3048	3163

Keskittyminen urheiluun nostaa ansiotason myös Yleisradiossa keskimääräisen yläpuolelle. Kyseisen aiheen parissa työskentelevät olivat kolmas koko joukon keskiarvon selvästi ylittänyt ryhmä. Lifestyle -aiheiden parissa työskentelevien ansiotasoa ei ole Yleisradiossa

yhtä korkea kuin lehdistössä. Yleisradiossa tämän ryhmän ansiot olivat keskimäärin 2.784 euroa.

Keskimääräinen Yleisradion toimittaja oli ansainnut 2.939, toimitussihteeri (ym.) 3.573 euroa. Ensin mainittujen ilmoittamat summat olivat keskimäärin hieman pienemmät kuin vastaavassa asemassa lehdistössä työskentelevillä, jälkimmäisten taas aavistuksen suuremmat.

Yleisradion kokonaisansio tehtävän mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Yleisradio yhteensä	2473	100	2942	2930	2200	2583	2930	3239	3719
Päällikkötoimittaja	9	2	5540	5540	5540	5540	5540	5540	5540
Toimitussihteeri, taittosihteeri, tuottaja, uutispäällikkö, osastoesimies	313	11	3573	3500	2900	3160	3500	3900	4230
Toimittaja	1208	41	2939	2973	2396	2700	2973	3183	3483
Ohjaaja	118	3	3088	3123	2430	2766	3123	3417	3879
Kuvankäsittelijä	9	*	2119	2119	2119	2119	2119	2119	2119
Visualisoija, graafikko	25	2	2744	2680	2504	2504	2680	3048	3048
Kameramies, kuvaaja	90	3	2575	2791	1316	2128	2791	3010	3384
Äänisuunnittelija, äänitarkkailija, äänittäjä	99	3	2806	2859	2413	2438	2859	3129	3314
Muu ohjelmatekninen	108	7	2465	2456	1500	2233	2456	2734	3142
Kääntäjä	9	*	3129	3129	3129	3129	3129	3129	3129
Kuvaussihteeri	135	6	2526	2589	2316	2400	2589	2680	2766
Suunnittelija, tutkija, kouluttaja	26	1	3168	3338	2766	2766	3338	3400	3400
Informaatikko tai muu arkistohenkilö	106	3	2294	2335	2029	2053	2335	2415	2502
Toimituksen sihteeri	9		1900	1900	1900	1900	1900	1900	1900
Muu	210	12	3065	2928	2467	2600	2928	3300	4031

Myös Yleisradiossa toistaiseksi työssä olevien ansiot ovat suuremmat kuin määräaikaisten ja tarvittaessa töihin tulevien. Ns. vakinaisessa työssä olevat olivat ansainneet tutkimusajankohtana keskimäärin 3 024 euroa. Määräaikaisessa työsuhteessa olevien vastaava ansio oli 2.713 € .

Yleisradion kokonaisansio työtilanteen mukaan

	Lukumäärät		Keskiarvo	Mediaani	10	25	Fraktiilit		
	kpl.	%					50	75	90
Yleisradio yhteensä	2473	30	2942	2930	2200	2583	2930	3239	3719
Toistaiseksi voimassa oleva työsuhde	2097	85	3024	3010	2413	2614	3010	3277	3821
Määräaikainen työsuhde	234	9	2713	2775	2396	2507	2775	2862	3100
Tarvittaessa töihin tuleva	21	1	1670	1670	1640	1640	1670	1700	1700
Freelancer	28	1	1460	1500	880	880	1500	2000	2000
Työtön tai lomautettu	9	0	---	---	---	---	---	---	---
Perhevapaalla tai sairauslomalla	28	1	---	---	---	---	---	---	---
Muu	9	0	3032	3032	3032	3032	3032	3032	3032
Ei mainittu	46	2	1385	1385	1270	1270	1385	1500	1500

5 Ansioiden muuttuminen

Kymmenessä vuodessa kasvua 30 %

Kyselytutkimusten käyttö ansiokehityksen selvittämisessä on jossain määrin ongelmallista. Otostutkimuksille tyypillisten virhemarginaalien vuoksi muutoksen arviointiin sisältyy aina omat epävarmuustekijänsä.

Koska tutkimukset joudutaan tekemään erillisinä otoksina, virhemarginaalit laajenevat. Lisäksi luvut esitetään usein likiarvioina. Niinpä eri ajankohtien välisiä prosenttimuutoksia

ei voida kovin tarkasti arvioida kyselyjen avulla. Maltilliset vertailut ovat kuitenkin mahdollisia.

Vaikuttaa siltä, että jäsenistön keskimääräinen ennakonpidätyksen alainen palkka (kokonaisansio) olisi noussut edellisestä tutkimuksesta noin 6 prosenttia. Kuukausipalkan osalta kehitys on ollut vastaavana aikana käytännössä lähes sama.

Ansoiden muuttuminen 1993 – 2008

	1993	1994	1995	1996	1997	1999	2001	2004	2006	2008
KOKONAISANSIO										
Kaikki yhteensä	2193	2186	2313	2378	2398	2508	2664	2885	2967	3132
Lehdistö	2223	2225	2329	2413	2437	2565	2767	3014	3077	3281
Yleisradio	2129	2082	2262	2271	2291	2407	2548	2734	2805	2942
MTV						2778	3115	3278	3418	
MTV3 ja Nelonen										3724
Yksityinen radio						1901	2282	2235	2481	
Muu yksityinen radio ja televisio										2700
Kustannusyritys						2188	2370	2580	2616	2766
Muu alan yritys						2533	2405	2696	2795	2840
KUUKAUSIPALKKA										
Kaikki yhteensä	2027	2037	2160	2215	2245	2324	2489	2672	2746	2926
Lehdistö	2040	2065	2180	2237	2282	2385	2567	2810	2859	3058
Yleisradio	2003	1954	2101	2139	2144	2220	2400	2460	2541	2702
MTV						2459	2785	2952	3044	
MTV3 ja Nelonen										3415
Yksityinen radio						1848	2217	2252	2411	
Muu yksityinen radio ja televisio										2633
Kustannusyritys						2161	2309	2542	2566	2695
Muu alan yritys						2351	2308	2692	2735	2836

Lehdistön keskimääräiset kokonaisansiot ovat kasvaneet runsaat 6 prosenttia, Yleisradion palveluksessa olevien hieman vähemmän.

Vuodesta 1993 liiton jäsenten kokonaisansio on noussut 43 prosenttia (viimeisen kymmenen vuoden aikana 30 prosenttia). Kuukausipalkka on kasvanut vastaavana aikana saman verran. Lehdistön kokonaisansiot ovat vastaavana aikana nousseet 48 ja kuukausipalkka 44 prosentilla. Yleisradiossa vastaavat luvut ovat 38 ja 35 prosenttia.

6 Ansoiden rakenne

Noin kolmannes ilmoitti saaneensa vuoden 2007 aikana tulospalkkioita.. Ne olivat yleisimpiä kustannusyrityksissä, missä useampi kuin joka toinen kertoi saaneensa niitä. Myös lehdistössä tulospalkkiot olivat olleet keskimääräistä yleisempiä.

Tulospalkkiot vuonna 2007 työpaikan tyypin mukaan

	Työpaikka						
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV3/ Nelonen	Muu yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Maksettiin	32	39	18	51	8	40	11
Ei maksettu	66	57	82	48	92	57	89
Ei osaa sanoa	2	3	0	1	0	3	0
	100	100	100	100	100	100	100

Tulospalkkoiden osuus vuosiansioista 2007 (29 % ilmoitti osuuden)							
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV3/ Nelonen	Yksityinen radio ja tv	Kustannus-yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Osuus vuosiansioista	5	6	3	5	8	7	10

Tulospalkkioiden suhteellinen osuus vuosiansioista lienee kuitenkin suhteellisen vähäinen. Kyseisen erän merkitys oli 5 prosenttia niiden parissa, jotka mainitsivat tulospalkkioiden vaikutuksen omaan palkkaansa.

Suurin suhteellinen merkitys tulospalkkioilla oli ollut sellaisten muun yksityisen radion ja tv:n palveluksessa oleville, jotka olivat saaneet sellaisen (8 % kyseisestä ryhmästä).

Lukuihin on syytä suhtautua varauksin, sillä läheskään kaikki tulospalkkioita saaneet eivät ilmoittaneet niiden merkitystä kokonaisansioihinsa. Ilmiö on ansiotutkimuksissa yleinen ja pätee erityisesti erilaisia palkanosia koskeviin lukuihin.

Asia konkretisoitui myös kysymyksissä, joissa tarkasteltiin niin kiinteitä³ kuin muuttuviakin palkanosia sekä luontoisetuja.

On ilmeistä, että useat olivat jättäneet vastaamatta näihin kysymyksiin. Siksi tuloksiin on enemmän kuin aiheellista suhtautua ainoastaan suuntaa-antavina.

Kiinteät palkanosat

	KAIKKI Lukumäärät			AKTIIVITAPAUKSET Lukumäärät								
	kpl.	%	Keski- arvo	kpl.	%	Keski- arvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Kiinteä sunnuntaityökorvaus	8310	100	7	214	3	256	246	148	186	246	300	383
Kiinteä päällekkäistyökorvaus	8310	100	1	140	2	83	85	11	22	85	101	175
Kiinteä näyttöpäätetekorvaus	8310	100	0	30	0	18	11	11	11	11	33	40
Kiinteä vuorolisä	8310	100	6	248	3	197	173	30	91	173	236	486
Kiinteä kokonaispalkkauslisä	8310	100	28	887	11	300	205	171	198	205	250	385
Kiinteä teknisen työn lisä	8310	100	3	104	1	228	211	26	101	211	256	675
Muu kiinteä lisä tai korvaus	8310	100	46	1431	17	263	239	78	124	239	347	483
Yhteensä	8310	100	53	941	11	494	329	100	199	329	572	946

Voidaan kuitenkin todeta, että yleisin kiinteä palkanosa oli kiinteä kokonaispalkkauslisä, jota 11 prosenttia kertoi saavansa. Keskimäärin sitä oli saatu 300 euroa/kk. Vielä useammat (17 %) totesivat saavansa jonkin määrittelemättömän, annetun listan ulkopuolisen kiinteän lisän.

Muuttuvat palkanosat

	KAIKKI Lukumäärät			AKTIIVITAPAUKSET Lukumäärät								
	kpl.	%	Keski- arvo	kpl.	%	Keski- arvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Sunnuntaityökorvaus	8310	100	42	1250	15	278	208	105	143	208	331	590
Päällekkäistyökorvaus	8310	100	1	443	5	13	---	---	---	---	1	58
Ilta- ja yötyökorvaus	8310	100	62	2241	27	231	95	1	30	95	191	288
Varallaolokorvaus	8310	100	0	425	5	10	---	---	---	---	1	1
Hälytystyökorvaus	8310	100	1	428	5	14	---	---	---	---	1	57
Korvattu matka-aika	8310	100	3	534	6	47	1	---	---	1	68	210
Lisätyökorvaus	8310	100	9	753	9	100	16	---	---	16	111	337
Ylityökorvaus	8310	100	28	881	11	266	78	---	---	78	267	724
Muu korvaus	8310	100	38	1371	17	231	66	---	9	66	152	350

Runsas neljäsnes sai huhtikuussa 2008 ilta- tai yötyökorvausta, summan ollessa keskimäärin 231 euroa. 15 prosenttia oli saanut sunnuntaityökorvausta (278 €). Noin joka kymmenes oli saanut ylityökorvauksia, keskimääräisen summan ollessa 266 euroa.

Puhelin oli yleisin luontoisetu. Sen omaavien osuus oli noussut edellisestä tutkimuksesta 25:stä 31 prosenttiin.

³ Kiinteä palkanosa on kuukausittain aina samansuuruinen, muuttuva palkanosa vaihtelee kuukausittain.

Luontoisedut

	KAIKKI Lukumäärät			AKTIIVITAPAUKSET Lukumäärät								
	kpl.	%	Keski- arvo	kpl.	%	Keski- arvo	Mediaani	10	25	50	75	90
Asunto	8310	100	3	50	1	421	596	6	107	596	701	800
Ravinto	8310	100	7	440	5	134	120	25	70	120	143	160
Auto	8310	100	9	144	2	495	548	305	380	548	575	620
Puhelin	8310	100	10	2543	31	34	20	20	20	20	20	25
Muu	8310	100	8	380	5	176	30	9	20	30	120	530

7 Ylitöiden tekeminen ja työsuhteen osa-aikaisuusKeskimääräinen viikkotyöaika 37 tuntia

Lomakkeella tiedusteltiin viikossa tehtävää sovittua säännöllistä työaika. Varsin yleisesti arvio asettui lähelle 36 tuntia. Pisimmän työajan ilmoittivat ryhmään muu yksityinen radio ja tv kuuluvat, 39, 5 tuntia. Lehdistön keskimääräinen työaika on 36,1 ja Yleisradion 37,1 tuntia. MTV3:n ja Nelosen työntekijät raportoivat 35,6 tunnin keskimääräisestä työajasta.

Keskimääräinen ylityöaraste oli koko jäsenistössä jonkin verran yli 9 tuntia, joskin jäsenryhmäkohtaisia vaihteluja oli havaittavissa. Esim. yksityisten MTV3:n ja Nelosen työntekijät kertoivat tehneensä noin 7 tuntia ylitöitä, kun ryhmässä ”muu yksityinen radio ja tv” vastaava työpanos oli yli 12 tuntia.

Työaika erityyppisissä työpaikoissa

	Kaikki			Muu		Kustannus- yritys	Muut alan yritykset
	yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV3/ Nelonen	yksityinen radio ja tv		
	h	h	h	h	h	h	h
Säännöllinen työaika	36,5	36,1	37,1	35,6	39,5	37,0	36,6
Lisä- tai ylityötunnit huhtikuussa 2008	9,2	9,3	8,8	6,7	12,3	10,5	9,9

Ymmärrettävästi oman työajan arvioimiseen liittyi ongelmia. Varsin moni (36 %) oli jättänyt lomakkeesta tämänkin kohdan tyhjäksi ja jätettiin tämän takia huomiotta keskiarvoa lasettaessa.

Ylitöiden korvaaminen erityyppisissä työpaikoissa

	Kaikki			Muu		Kustannus- yritys	Muut alan yritykset
	yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV3/ Nelonen	yksityinen radio ja tv		
	%	%	%	%	%	%	%
Yksinomaan rahana	9	6	14	27	4	4	6
Yksinomaan vapaa-aikana	39	41	32	17	43	59	44
Sekä rahana että vapaana	33	34	35	27	17	23	22
Ei korvata lainkaan	9	10	4	15	28	7	18
Ei mainintaa	11	9	15	14	8	6	10
	100	100	100		100	100	100

Ylitöistä rahana korvattava osuus (48 % ilmoitti osuuden)

	Kaikki			Muu		Kustannus- yritys	Muut alan yritykset
	yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV3/ Nelonen	yksityinen radio ja tv		
	%	%	%	%	%	%	%
Ylitöistä rahana korvattava osuus	41	35	55	61	14	27	34

Joka kymmenennen ylityöt korvataan yksinomaan rahana. Tyypillistä on, että korvaus saadaan joko pelkästään vapaa-aikana (39 %) tai molempina, vapaa-aikana ja rahana (33 %).

MTV3:n ja Nelosen palveluksessa olevat pääsevät nauttimaan ylitoista annettavasta rahakorvauksesta selvästi muita useammin. Lehdistössä painopiste on enemmän vapaa-ajassa. Yleisradiossa työskentelevien tilanne muistuttaa melko paljon koko alaa yleensä.

Ylitoista korvataan rahana keskimäärin 41 prosenttia. MTV3 ja Nelonen (61 %) sekä Yleisradio (55 %) ovat paikkoja, jossa rahakorvauksen osuus on keskimääräistä suurempi.

On kuitenkin syytä pitää mielessä, että melkein joka toinen jätti vastaamatta kysymyksen.

Säännöllisen työajan määräytyminen erityyppisissä työpaikoissa

	Kaikki		Yleisradio	MTV3/ Nelonen	Muu		Muut alan yritykset
	yhteensä	Lehdistö			yksityinen radio ja tv	Kustannus- yritys	
	%	%	%	%	%	%	%
Kiinteä säännöllinen työaika	42	43	33	18	47	70	56
Vuorotyö	27	26	36	50	11	0	8
Saa määrätä työaikansa varsin vapaasti	26	26	26	32	28	27	33
Ei vastausta	4	5	5	0	13	3	4
	100	100	100	100	100	100	100

42 prosentilla vastanneista on kiinteä säännöllinen työaika. Joka neljäs saa määrätä työaikansa varsin vapaasti ja 27 prosenttia on vuorotyössä. Se on yleistä erityisesti MTV3:n ja Nelosen palveluksessa oleville.

Kiinteä säännöllinen työaika on tyypillinen erityisesti kustannusyrittäjissä. Muissa alan yrityksissä työskentelevistä suurempi osa kuin joko jäsenistöstä keskimäärin voi vaikuttaa omaan työaikaansa.

Tutkimuksessa tiedusteltiin myös osa-aikaisuuteen liittyviä asioita. Ensin kysyttiin, onko vastaaja osa-aikatyössä, esim. lyhennetyllä työviikolla, osa-aikaeläkkeellä tai journalistisen työn ohessa myös muun alan työssä.

Ne, jotka ilmoittivat olevansa, saivat vastattavakseen myös toisen kysymyksen, missä pyydettiin arvioimaan työsuhteen osa-aikaisuusastetta kokoaikaisesta työstä.

Osa-aikaisuus journalistisessa työssä

	Työpaikka				Muu		
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV3 ja Nelonen	yksityinen radio ja tv	Kustannus- yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Osa-aikatyössä olevat	8	10	6	9	0	5	10

	Työpaikka				Muu		
	Kaikki yhteensä	Lehdistö	Yleisradio	MTV3 ja Nelonen	yksityinen radio ja tv	Kustannus- yritys	Muut alan yritykset
	%	%	%	%	%	%	%
Työsuhteen osa-aikaisuus kokoaikaisesta työsuhteesta (90 % ilmoitti osuuden)	57	57	55	66	---	68	44

Vajaa kymmenesosa (8 %) kaikista vastaajista ilmoitti tekevänsä osa-aikatyötä. Keskimääräinen osa-aikaisuusaste oli 57 prosenttia. Kustannusyrittäjien osa-aikaisilla (68 %) sekä MTV3:n ja Nelosen palveluksessa olevilla (66 %) luku oli suurempi. Lehdistössä (57

%) ja Yleisradiossa (55 %) työskentelevien ilmoittamat luvut olivat lähellä koko joukon keskiarvoa.

8 Työn muutoksen vaikutus ansioihin

Ovatko liiton jäsenet viime vuosina joutuneet työn muutoksen takia opettelemaan sellaisia uusia työtehtäviä, joista ovat aikaisemmin huolehtineet muiden ammattiryhmien edustajat? Entä onko tapahtunut otettu huomioon palkkauksessa?

Työn muutoksen vaikutus palkkaukseen

	Sanomalehdet ja Lehdistö		Aikakaus- lehdet		Yleisradio		Muu yksityinen radio ja tv		Kustannus- yritys	Muut alan yritykset	Yhteensä
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Kyllä	58	62	49	72	64	68	55	55	62		
Ei	35	31	42	20	25	20	34	36	30		
Ei osaa sanoa	8	7	9	8	11	12	11	9	8		
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
lkm.	4579	3080	1499	2473	244	53	509	452	8310		
Onko tämä muutos otettu huomioon palkkauksessa?											
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Kyllä	10	10	12	12	21	5	11	11	11		
Ei	81	83	75	76	63	61	77	71	78		
Ei osaa sanoa	9	7	13	12	16	34	13	18	11		
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
	2640	1910	735	1790	157	36	281	249	5157		

Asia on konkreettisesti tuttu jäsenistön enemmistölle. Kaikkiaan 58 prosenttia kertoi näin tapahtuneen. Ilmiö koskee varsinkin Yleisradiossa työskenteleviä, sillä heistä 72 prosenttia arvioi kokeneensa kyseisiä muutoksia työssään.

Uuteen tilanteeseen joutuminen on korvattu tavalla tai toisella rahallisesti ainoastaan joka kymmenennelle.